

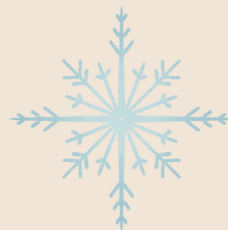
Szkolne ABC...

Nr 2

listopad – grudzień 2025

W tym numerze:

- Świąteczne ciekawostki
- Zasady bezpieczeństwa podczas zimowych zabaw
- Pomysły na spędzenie sylwestrowej zabawy
- Propozycje świątecznych filmów do obejrzenia
- Ortograficzna rzeczywistość od 1 stycznia 2026 roku
- Przepis na piernik dla dużej rodziny
- Uśmiechnij się!

Bezpiecznie podczas zimowych zabaw

Zima to czas śniegu, sanek, ślizgania się na lodzie i radosnych zabaw na świeżym powietrzu. Choć ta pora roku przynosi wiele radości, warto pamiętać, że zimowe szaleństwa mogą być również niebezpieczne, jeśli nie zachowamy ostrożności.

1. Wybieraj bezpieczne miejsce

Zawsze upewnij się, że miejsce do zabawy jest bezpieczne. Unikaj stoku blisko ulicy, zamrzniętych stawów lub lodowisk bez nadzoru. Nawet gruba warstwa lodu może być niebezpieczna!

2. Odpowiedni ubiór

Ciepłe ubranie to podstawa. Kurtka, czapka, rękawiczki i odpowiednie buty z antypoślizgową podeszwą ochronią przed zimnem i upadkiem. Warstwowy ubiór pozwala też łatwo regulować temperaturę ciała.

3. Bezpieczne zabawy na śniegu

Podczas jazdy na sankach zawsze korzystaj ze stoku o łagodnym nachyleniu, najlepiej przeznaczonych do tego celu. Pamiętaj, aby nie zjeżdżać tam, gdzie mogą stać drzewa lub inni ludzie. Śnieżne bitwy też wymagają zasad – unikaj twardych brył lodu i celowania w twarz.

4. Ostrożnie na lodzie

Jeśli chodzi o łyżwy, sprawdź, czy lodowisko jest odpowiednio przygotowane i nadzorowane. Zawsze używaj ochraniaczy, a młodsi uczniowie powinni mieć asekurację dorosłych.

5. Zasady pierwszej pomocy

Warto znać podstawowe zasady pierwszej pomocy – w razie upadku lub odmrożenia należy natychmiast poinformować dorosłego i ogrzać ciało. Małe urazy też wymagają uwagi, by uniknąć poważniejszych konsekwencji.

Zima jest piękna i pełna atrakcji, a przestrzeganie prostych zasad bezpieczeństwa pozwala cieszyć się śniegiem bez nieprzyjemnych niespodzianek. Pamiętajmy, że bezpieczeństwo to także odpowiedzialność za innych – dbajmy o siebie nawzajem podczas zimowych zabaw!

Świąteczne ciekawostki

Święta Bożego Narodzenia kojarzą nam się z zapachem choinki, blaskiem lampek, prezentami i wspólnym spędzaniem czasu w rodzinnej atmosferze. Ale skąd wzięły się niektóre zwyczaje? Oto zestaw ciekawostek, które możecie wykorzystać w świątecznej rozmowie – lub po prostu pochwalić się nową wiedzą w klasie!

Choinka – zwyczaj młodszy, niż myślisz
Chociaż dziś trudno wyobrazić sobie święta bez choinki, ten zwyczaj w Polsce spopularyzował się dopiero w XIX wieku. Wcześniej w domach pojawiały się... podłóżniczki – ozdobione gałązki świerku lub jodły wieszane pod sufitem.

Pierwsza bombka była... szklana
W XVIII wieku w Niemczech zaczęto dmuchać pierwsze bombki, które naśladowały prawdziwe, lecz drogie ozdoby z orzechów czy jabłek. Każda bombka była unikatowa, bo wykonywano ją ręcznie.

Dlaczego prezenty daje Święty Mikołaj?
Postać Świętego Mikołaja wywodzi się z Mikołaja z Miry – biskupa znanego z hojności i pomocy potrzebującym. To właśnie on był inspiracją dla współczesnego wesołego brodacza w czerwonym stroju. Co ciekawe, jego wizerunek został utrwalony w XX wieku m.in. przez reklamy Coca-Coli.

Największa choinka na świecie

Rekord największej choinki należy do miasta Gubbio we Włoszech. Nie jest to jednak drzewo, lecz ogromna świetlna instalacja na zboczu góry – ma ponad 650 metrów wysokości!

Co oznacza 12 potraw?

Tradycja mówi, że 12 potraw wigilijnych symbolizuje 12 miesięcy lub 12 apostołów. W staropolskich domach potraw bywało jednak więcej – nawet 20 czy 30, bo każdy dom przygotowywał dania z tego, co dawała natura.

Dlaczego łamiemy się opłatkiem?

Zwyczaj dzielenia się opłatkiem jest charakterystyczny głównie dla Polski i kilku krajów Europy Środkowej. Symbolizuje pojednanie, życzliwość i gotowość do bycia razem – szczególnie ważne podczas świąt.

Dlaczego karp?

Karp jako wigilijne danie pojawił się w Polsce dopiero po II wojnie światowej. Wcześniej królowały szczupaki, sandacze i śledzie. Karp był tańszy i łatwy do hodowli, więc szybko stał się świątecznym standardem.

Co warto obejrzeć w święta?

Święta to idealny czas, żeby odpocząć od szkolnych obowiązków, usiąść pod kocem z kubkiem gorącej czekolady i obejrzeć coś, co wprowadzi nas w magiczny nastrój. Zebraliśmy dla Was propozycje filmów i seriali – klasycznych, zabawnych i wzruszających. Każdy znajdzie coś dla siebie!

„Kevin sam w domu” – świąteczna legenda

Nie ma grudnia bez Kevina! Film, w którym 8-letni Kevin radzi sobie z dwoma nieudolnymi włamywaczami, to komedia, która co roku bawi tak samo. Jeśli jeszcze go nie widzieliście (co jest mało prawdopodobne!) – nadróbcie koniecznie.

„Klaus” – piękna i wzruszająca animacja

To jedna z najlepiej ocenianych animacji świątecznych. Opowiada historię doręczyciela listów, który przypadkiem zmienia losy ponurego miasteczka.

Film jest ciepły, zabawny i niesamowicie narysowany – idealny na rodzinny wieczór.

„Świąteczne kroniki” – dla fanów przygód

Pełen efektów specjalnych film o rodzeństwie, które przypadkowo niszczy sanie Świętego Mikołaja... i musi uratować święta. Dynamiczny, wciągający i w klimacie odpowiednim dla młodszych i starszych uczniów.

„Grinch: Świąt nie będzie!” – humor w zielonym kolorze

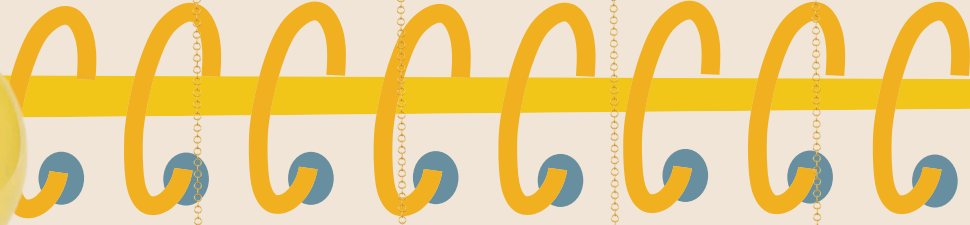
Ta animacja jest idealna dla tych, którzy lubią świąteczny klimat, ale w mniej „cukierkowej” wersji. Grinch – zielony zrzęda – próbuje ukraść święta mieszkańcom Ktosiowa. Mnóstwo humoru i świetna muzyka!

„Opowieść wigilijna” – klasyka w różnych odsłonach.

Charles Dickens stworzył historię, którą adaptowano już dziesiątki razy. Warto sięgnąć po którąś z wersji – animowaną, aktorską lub nawet musicalową. To piękna opowieść o zmianie, dobroci i świątecznej magii.

2026

Sylwestrowe szaleństwo - pomysły na niezapomnianą noc

Koniec roku to idealny moment, aby podsumować ostatnie miesiące i wejść w Nowy Rok z energią i uśmiechem. Niezależnie od tego, czy planujesz spędzić sylwestra z rodziną, przyjaciółmi czy w kameralnym gronie – mamy dla Was zestaw pomysłów, które pomogą stworzyć wyjątkową atmosferę. Oto nasze sylwestrowe inspiracje!

Happy
New Year

Muzyka, która rozkręci każdą sylwestrową noc

Oto przykładowa mini-playlista, którą możesz wykorzystać:

Hity do tańca:

- „Danza Kuduro”, „Hall of Fame”, „Uptown Funk”, „Shivers”.
- Świąteczne klimaty w wersji imprezowej:
- remiksy „All I Want For Christmas Is You” czy „Last Christmas”.

Klasyki imprezowe:

- „YMCA”, „I Gotta Feeling”, „Macarena”.
- Chill po północy:
- spokojniejsze kawałki, np. „Lovely”, „drivers license”, „Photograph”.

Zabawy, które rozkręcą każdą imprezę

1. Sylwestrowe bingo

Przygotuj kartoniki z hasłami typu: ktoś opowiada żart, ktoś robi selfie, ktoś gubi brokat, ktoś wspomina wakacje. Gdy coś się wydarzy – skreślasz pole! Wygrywa osoba, która pierwsza zaznaczy całą linię.

2. Balonowe wyzwania

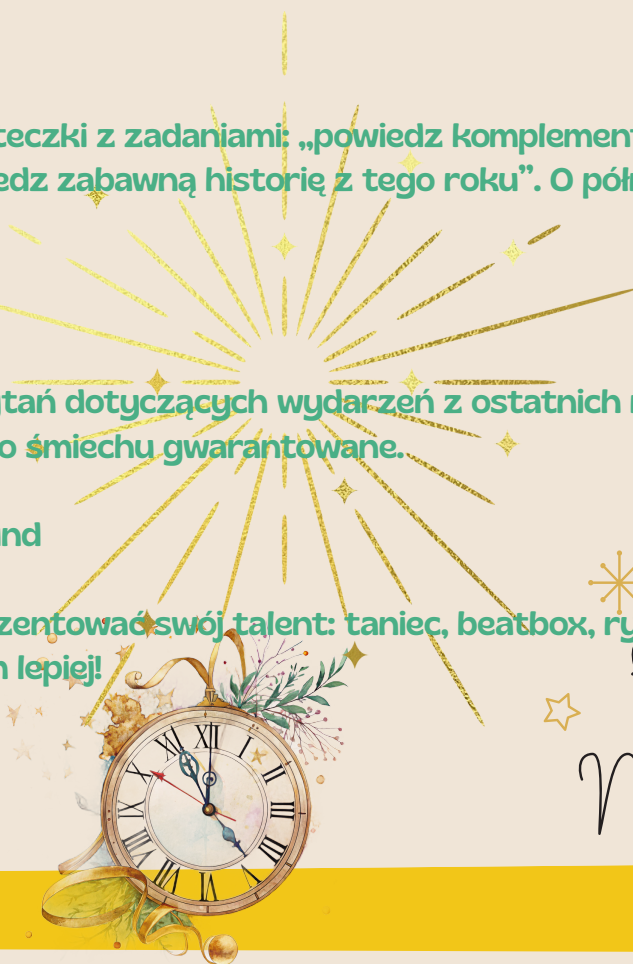
Do środka balonów włóż karteczki z zadaniami: „powiedz komplement osobie po lewej”, „zatańcz 10 sekund”, „opowiedz zabawną historię z tego roku”. O północy przebijamy je i wykonujemy wyzwania!

3. Quiz podsumowujący rok

Każdy przygotowuje kilka pytań dotyczących wydarzeń z ostatnich miesięcy (w szkole, na świecie, w klasie). Mnóstwo śmiechu gwarantowane.

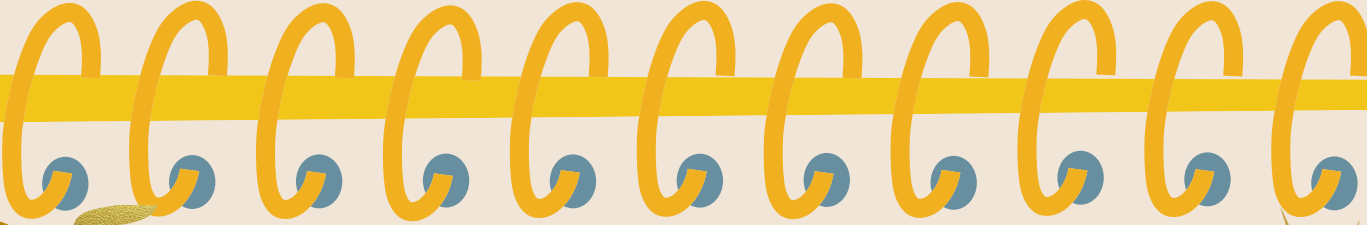
4. Pokaz talentów w 60 sekund

Każdy ma minutę, aby zaprezentować swój talent: taniec, beatbox, rysunek na żywo, mini-śpiew. Im zabawniej, tym lepiej!

Happy
New Year

Sylwestrowe przekąski – szybkie i efektowne

1. Mini kanapeczki (tzw. finger food)

Małe, kolorowe i pyszne. Spróbuj kombinacji: ser + winogrono, ogórek + serek, pomidor + mozzarella.

2. Domowe nachosy z dipami

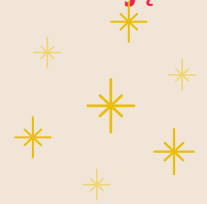
Do tego dip jogurtowy, czosnkowy, salsa lub guacamole – proste i uwielbiane przez wszystkich.

3. Owocowe szaszłyki

Zdrowe, kolorowe i idealne, gdy masz ochotę na coś słodkiego.

4. Tortilla party

Każdy robi swoją tortillę z ulubionymi dodatkami. Szybkie, smaczne i bez bałaganu w kuchni.

Fryzury idealne na sylwestra

Dla dziewczyn:

Fale i loki – ponadczasowe, efektowne i idealne na imprezę.

Koczek messy bun z błyszczącą spinką – szybki, a wygląda elegancko.

Warkocz-koronka – idealny dla tych, którzy lubią bardziej fantazyjne upięcia.

Dla chłopaków:

Lekko zmierzwiłone włosy z żelem lub pastą – naturalne i stylowe.

Gładkie zaczesanie – idealne do eleganckiej stylówki.

Fryzura „na teksturę” – krótkie włosy podkreślone pastą matową.

Można też dodać odrobinę brokatu do włosów (oczywiście z umiarem!), żeby nadać imprezowy vibe.

Niezależnie od tego, czy planujesz kameralny wieczór, czy mini-imprezę z przyjaciółmi – sylwester to świetny moment, by pożegnać miniony rok z uśmiechem i powitać nowy z nadzieją. Wystarczy odrobina chęci, kilka kreatywnych pomysłów i dobre towarzystwo. Życzymy Wam udanej i bezpiecznej zabawy oraz samych pozytywnych chwil w Nowym Roku!

Ortograficzna rzeczywistość od 1 stycznia 2026 roku

Od 1 stycznia 2026 roku wchodzi w życie nowe zasady polskiej ortografii, które mają jeden cel: ułatwić nam życie, pisanie i... uniknąć niepotrzebnych potknięć na dyktandach. Brzmi nieźle, prawda?

W tym numerze naszej gazetki przyjrzymy się nowym zasadom z bliska. Spokojnie — nikt nie każe nam uczyć się wszystkiego od nowa. To raczej kosmetyczne poprawki, które sprawią, że język będzie bardziej logiczny, a niektóre wcześniejsze wyjątki przestaną spędzać sen z powiek uczniom i nauczycielom.

Zapraszamy do lektury! Poniżej znajdziecie przejrzyste zestawienie wszystkich zmian — tak, by 2026 rok przywitać nie tylko z uśmiechem, ale i z pewnością ortograficzną.

1

Pisownia wielką literą nazw mieszkańców miast i ich dzielnic, osiedli i wsi,

np. *Warszawianin, Zgierzanin, Ochocianka, Mokotowianin, Nowohucianin, Chochołowianin.*

Dopuszczenie alternatywnego zapisu (małą lub wielką literą) nieoficjalnych nazw etnicznych, takich jak *kitajec* lub *Kitajec*, *jugol* lub *Jugol*, *angol* lub *Angol*, *żabojad* lub *Żabojad*, *szkop* lub *Szkop*, *makaroniarz* lub *Makaroniarz*.

2

Wprowadzenie pisowni wielką literą nie tylko nazw firm, marek i modeli wyrobów przemysłowych, ale także pojedynczych egzemplarzy tych wyrobów

(*samochód marki Ford* i *pod oknem zaparkował czerwony Ford*).

3

Wprowadzenie rozdzielnej pisowni części -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście ze spójnikami, np.

Zastanawiam się, czy by nie pojechać w góry.

4

Ustanowienie pisowni łącznej nie- z imiesłowami odmiennymi (bez względu na interpretację znaczeniową: czasownikową lub przymiotnikową), tj. zniesienie wyjątku zezwalającego na „świadomą pisownię rozdzielną”.

Np.: *niezrobiony, nieopisany, niedokończone.*

**Pisownia małą literą przymiotników
tworzonych od nazw osobowych,
zakończonych na "-owski".**

*Np.: dramat szekspirowski,
koncert chopinowski, epoka zygmunowska,
wiersz miłoszowski, dialogi platońskie*

5

**Wprowadzenie łącznej
pisowni członu "pół-"
ale z łącznikiem
w odniesieniu do osoby.**

*Np.: półzartem, półserio,
półzabawa,
pół-Polka, pół-Francuzka.*

**Dopuszczenie w parach wyrazów równorzędnych,
podobnie lub identycznie brzmiących,
występujących zwykle razem, trzech wersji
pisowni:**

- z łącznikiem, np. tuż-tuż; trzask-prask; bij-zabij;
- z przecinkiem, np. tuż, tuż; trzask, prask; bij, zabij;
- rozdzielnie, np. tuż tuż; trzask prask; bij zabij.

**Wprowadzenie
jednolitej
łącznej pisowni części
"niby-", "quasi-"
z wyrazami
zapisywanymi małą
literą.**

*Np.: nibyartysta,
nibyorientalny,
nibyludowy, quasinauka.*

**Przedrostki (rodzime i obce)
pisze się łącznie z wyrazami zapisywanymi
małą literą.**

**Jeśli wyraz zaczyna się od wielkiej litery, po
przedrostku stawia się łącznik.**

*Np.: miniwieża, ekstrazarobki,
super-Europejczyk.*

**Dopuszczenie
rozdzielnej pisowni
części takich jak: super-
ekstra-, eko-, wege-, mini-
maksi-, midi-
mega-, makro-.**

**Z wyrazami zapisywanymi
wielką literą - z łącznikiem:
Np.: niby- Polak, quasi-Anglia.**

10

Wprowadzenie łącznej pisowni "nie-" z przymiotnikami i przysłówkami odprzymiotnikowymi bez względu na kategorię stopnia, a więc także w stopniu wyższym i najwyższym.

Np.: *niemiły, niemilszy, nienajmilszy.*

W nazwach komet wprowadzenie zapisu wszystkich członów wielką literą,

np. *Kometa Halleya, Kometa Enckego;*

11

12

Wprowadzenie pisowni wielką literą wszystkich członów w nazwach orderów, medali, odznaczeń, nagród i tytułów honorowych.

Np.: *Nagroda Nobla, Nagroda im. Jana Karłowicza i Poli Nireńskiej, Mistrz Mowy Polskiej, Nagroda Rektora za Wybitne Osiągnięcia Naukowe.*

13

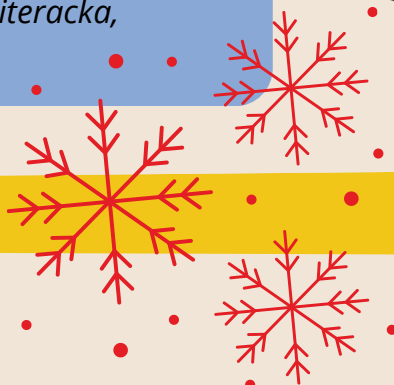
W nazwach obiektów przestrzeni publicznej, wprowadzenie pisowni wielką literą stojącego na początku wyrazu: *aleja, brama, bulwar, osiedle, plac, park, kopiec, kościół, klasztor, pałac, willa, zamek, most, moło, pomnik, cmentarz* (przy utrzymaniu pisowni małą literą wyrazu *ulica*).

Np.: *ulica Józefa Piłsudskiego, Aleja Róż, Brama Warszawska, Plac Zbawiciela, Park Kościuszki, Kopiec Wandy.*

14

Wprowadzenie pisowni wielką literą wszystkich członów (oprócz przymiów i spójników) w wielowyrazowych nazwach lokali usługowych i gastronomicznych,

Np.: *Księgarnia Naukowa, Kino Guliwer, Apteka pod Orłem, Kawiarnia Literacka, Teatr Rozmaitości.*

Wilgotny piernik na dużą blachę

Składniki

- masło - 175 g
- cukier - 175 g
- jajko - 2 szt.
- miód - 250 ml
- mleko - 120 ml
- mąka pszenna - 475 g
- soda oczyszczona - 2 łyżeczki
- cynamon - 2,5 łyżeczki
- imbir mielony - 2 łyżeczki
- goździki mielone - 0,75 łyżeczki
- sól - 0,5 płaska łyżeczka
- woda - 360 ml

Dodatkowo

- polewa czekoladowa

Przygotowanie:

1. W dużej misce ubijamy masło z cukrem przy użyciu miksera, aż masa będzie jasna i puszysta.
2. Do ubitej masy dodajemy jajka, mleko oraz miód. Miksujemy do połączenia składników. Rozgrzewamy piekarnik do 180°C.
3. W osobnej misce przesiewamy mąkę, sodę oczyszczoną, cynamon, imbir, goździki oraz sól. Mieszymy, aby składniki się połączyły.
4. Nastawiamy do gotowania wodę w czajniku. Stopniowo dodajemy suche składniki do mokrej masy, miksując na niskich obrotach do uzyskania jednolitego ciasta.
5. Odmierzamy gorącą wodę z czajnika (nie musi być wrząca). Wlewamy ją do ciasta i miksujemy, aż masa będzie gładka.
6. Blachę (26x35 cm) wykładamy papierem do pieczenia. Wylewamy ciasto. Wstawiamy do nagrzanego piekarnika i pieczemy przez około 45 minut. Sprawdzamy patyczkiem, czy ciasto jest upieczone — powinien być suchy po wyjęciu.
7. Po upieczeniu wyciągamy ciasto z piekarnika i pozostawiamy je w blaszce do całkowitego wystudzenia.
8. Piernik polewamy po wierzchu czekoladową polewą.

Drodzy Czytelnicy

**Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
życzymy Wam wiele radości, spokoju
i pięknych chwil spędzonych
w gronie najbliższych. Niech ten
wyjątkowy czas wypełni Wasze
serca nadzieją,
a domy ciepłem i serdecznością.**

**Życzymy, aby nadchodzący
Nowy Rok przyniósł Wam zdrowie,
pomyślność, spełnienie marzeń oraz
energję do podejmowania nowych
wyzwań. Niech każdy dzień będzie
okazją do uśmiechu, rozwoju
i tworzenia dobrych wspomnień.
Wesołych Świąt i szczęśliwego
Nowego Roku!**

Redakcja

Uśmiechnij się

- Mamo, z mego listu do św. Mikołaja
wykreśl kolejkę elektryczną, a wpisz
łyżwy.

- A co, nie chcesz już pociągu?

- Chcę, ale jeden już znalazłem w
Waszej szafie.

-Kochanie, co byś powiedział,
gdybyśmy wzięli ślub w Boże
Narodzenie?

-Daj spokój! Po co mamy sobie
psuć święta?

HAHA!

-Tato, już nigdy więcej nie pójdę z tobą na
sanki!

-Nie gadaj tyle synu, tylko ciągnij!

HAHA!

Dzieci wybierają zawody aktorek,
piosenkarzy, strażaków, policjantów itp.
Tylko Jaś mówi, że chciałby zostać św.
Mikołajem.

- Czy dlatego Jasie, że roznosi prezenty? -
pyta nauczycielka.

- Nie. Dlatego, że pracuje raz w roku.

